

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE FILOLOGIE
ROMÂNĂ
„A. PHILIPPIDE”

**BULETINUL
INSTITUTULUI DE FILOLOGIE ROMÂNĂ
„A. PHILIPPIDE”**

Anul XXI, nr. 3

IAȘI

iulie–septembrie 2021

CUPRINDE:

- Activitatea departamentelor
- Granturi, proiecte
- Cărți
- Apariții editoriale
- Manifestări științifice
- Studii, articole, recenzii
- Comunicări științifice
- *Varia*

PROIECTE DE CERCETARE

În trimestrul trei al anului 2021:

- ♦ În **Departamentul de Lexicologie–Lexicografie** s-au derulat cercetările planificate din cadrul programului Academiei Române *Tezaurul lexical al limbii române*. În cadrul proiectului *CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic*, a continuat activitatea de validare sau de transcriere și adnotare a cuvintelor-titlu din

DLR (ediția I): notarea accentului, selectarea tipului de intrare, completarea numărului de omonim și a categoriei gramaticale, notarea erorilor observate și corectarea acestora, după discutarea în echipă a diverselor situații, paralel cu dezvoltarea lexiconului CLRE; a continuat activitatea de revizie a validărilor. A fost publicat online, pe platforma <https://solirom.ro>, primul volum din corpus: **DA. Literele A-B**, într-un format care permite căutarea simplă și căutarea avansată, după prima literă. În domeniul informatizării lexicografiei și în vederea publicării online a lucrărilor din plan, interfața pentru lucrul online la CLRE a fost îmbunătățită, a fost definit șablonul pentru site și au fost generate site-uri web statice; a fost modificată structura datelor din CLRE conform noului șablon și a fost construit motorul de căutare. Cercetătorii departamentului și-au continuat, paralel, activitatea în proiecte internaționale, naționale sau în proiecte individuale independente. Parte dintre membrii echipei au participat la organizarea simpozionului internațional anual al institutului, ajuns la ediția a XX-a.

♦ La **Departamentul de dialectologie și sociolingvistică** continuă etapa reviziei finale a materialului pentru volumul al V-lea din seria **NALR. Moldova și Bucovina**, precum și cea a pregătirii materialului pentru cel de-al VI-lea volum al seriei; în acest sens, în semestrul al treilea din anul 2021 a fost realizată revizia finală a unui număr de 20 de hărți analitice și 63 hărți sintetice din volum, prin operațiuni ce au vizat, în principal, poziționarea adecvată a răspunsurilor pe hărțile analitice în funcție de punctul cartografic, pentru o lizibilitate cât mai bună a acestora, precum și optimizarea hărților sintetice (legendă plus aspect grafic); pe lângă hărțile menționate mai sus, au fost revizuite și un număr de 83 de MN-uri; s-a efectuat revizia finală a indicelui pentru un număr de 34 de hărți și 28 de MN-uri, prin comasarea celor doi indici într-un Indice general al volumului al V-lea; pentru hărțile și MN-urile menționate anterior s-au verificat și răspunsurile huțule, precum și corespondențele cu celelalte atlase lingvistice românești și romanice; în cadrul operațiunii de reluare a publicării textelor dialectale, au fost transcrise și tehnoredactate cu ajutorul aplicației NALR un număr de 10 pagini A4 conținând etno- și sociotexte din zona Bucovinei; referitor la activitatea de pregătire a materialului pentru volumul al VI-lea din **NALR. Moldova și Bucovina**, au fost grupate (numerotare, decupare etc.) pe întrebări aprox. 12.000 de fișe din caietele de anchetă, în paralel cu analiza unui număr de cca 8.000 de fișe cu scopul repartizării acestora pe cele două secțiuni ale atlasului: hărți lingvistice și material necartografiat; de asemenea, au fost transferate în format digital un număr de 36 de ore de înregistrări pe benzi de magnetofon și a fost prelucrată parțial informația digitalizată aferentă unui număr de 6 ore de înregistrări.

♦ La **Departamentul de Istorie literară** s-a continuat lucrul la proiectul fundamental și prioritar al Academiei Române – ediția a II-a a **Dicționarului general al literaturii române (DGLR)** – și la proiectul departamentului, respectiv **Enciclopedia scrierilor memorialistice românești (ESMR)**. Pentru **DGLR** au fost actualizate o parte din articolele proprii, precum și ale colegilor indisponibili, publicate în prima ediție a **DGLR**, și s-a lucrat la noi articole despre autori și periodice (CS II dr. Șerban Axinte, CS Nicoleta Borcea, CS I dr. Victor Durnea, CS II dr. Doris Mironescu, CS dr. Maricica Munteanu, ACS drd. Diana Stroescu).

S-a făcut revizia finală și pregătirea pentru tipar a unor articole la DGLR ediția a II-a (CS I dr. Victor Durnea). A continuat excerptarea informațiilor pentru proiectul *Enciclopedia scrierilor memorialistice românești*, precum și redactarea de articole (CS II dr. Șerban Axinte, CS Nicoleta Borcea, CS I dr. Victor Durnea, CS II dr. Doris Mironescu, CS dr. Maricica Munteanu, ACS drd. Diana Stroescu). CS III dr. Amalia Drăgulănescu și CS III dr. Sebastian Drăgulănescu lucrează la proiectul *Orientări în dinamica paradigmelor literare din proza europeană actuală între postmodernism și metamodernism*. CS I dr. Victor Durnea a continuat editarea operei lui G. Ibrăileanu sub egida Academiei Române.

♦ **Departamentul de etnografie și folclor** continuă procesul de valorificare a documentelor etno-folclorice din Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei prin proiectul fundamental *Tipologii și corpusuri de texte*. **Adina Ciubotariu** a redactat cinci articole pentru lucrarea *Ocupații tradiționale din Moldova. Tipologie și corpus de documente* și a făcut anchetă etnografică în localitatea Schitu Stavnici privitoare la meșteșugul olăritului. Pentru realizarea lucrării *Rituri și credințe populare din ciclul obiceiurilor de iarnă. Tipologie și corpus de texte*, **Ioana Repciuc** a continuat transcrierea textelor folclorice și a informațiilor etnografice din Fondul „Petru Caraman” privitoare la obiceiurile de iarnă.

♦ În **Departamentul de toponimie**, La *Dicționarul toponimic al Moldovei, structural și etimologic (DTM)*, volumul I (A-C) a fost continuată documentarea lingvistică prin consultarea unor lucrări de specialitate în vederea găsirii unor soluții etimologice pentru articolele de dicționar. S-a continuat și documentarea istorică și geografică pentru toponimele cu soluții etimologice sigure (cca 300 fișe). A fost continuată redactarea articolelor de dicționar pentru DTM, I (60 de pagini).

GRANTURI, PROIECTE, BURSE

♦ CS I dr. **Cristina Florescu** (consultații și revizia pentru Romania de sud-est a articolelor din volum), CS I dr. **Elena Isabelle Tamba** (documentarea articolului */musk-a/), CS III dr. **Alina-Mihaela Bursuc** (documentarea articolului */angel-u/) și CS III dr. **Dinu Moscal** au continuat colaborarea la Proiectul Internațional *DÉRom: Dictionnaire Étymologique Roman (Première phase: le noyau panroman)* (ANR și DFG; 2008–prezent, coord. Eva Buchi, Wolfgang Schweickard).

♦ CS I dr. **Gabriela Haja** (MC Substitute), CS I dr. **Elena Isabelle Tamba** și CS II dr. **Marius-Radu Clim** au continuat colaborarea la proiectul COST Action CA16105 *European Network for Combining Language Learning with Crowdsourcing Techniques* (http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA16105). Din echipa de cercetare din România fac parte 8 cercetători de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Informatică și Facultatea de Litere, de la Institutul de Cercetări pentru Inteligență Artificială din București și de la Institutul de Filologie Română „A.

Philippide” al Filialei din Iași a Academiei Române.

♦ CS I dr. **Gabriela Haja** și CS I dr. **Elena Isabelle Tamba** au continuat activitatea de cercetare în proiectul *Artificial Intelligence Models (Deep Learning) Applied in the Analysis of Old Romanian Language (DeLORo – Deep Learning for Old Romanian)* (PN-III-P2-2.1-PED-2019-3952), 23 octombrie 2020–22 octombrie 2022, derulat în cadrul ARFI. Director de proiect: CS I dr. Dan Cristea m.c., Institutul de Informatică Teoretică, Academia Română – Filiala Iași.

♦ CS I dr. **Cristina Florescu** (director de proiect), CS I dr. **Elena Tamba**, CS I dr. **Laura Manea**, CS I dr. **Florin Olariu**, CS III dr. **Alina Bursuc**, CS drd. **Claudius Teodorescu** au continuat activitatea de cercetare în proiectul *Terminologia astronomică românească: științific vs popular. Fenomene, obiecte cosmice și constelații* (proiect PCE, cod PN-III-P4-IDPCE-2020-1277, 2021-2023).

♦ CS Nicoleta Borcea, CS III dr. **Astrid Cambose**, CS dr. **Maricica Munteanu**, CS I dr. **Ofelia Ichim** (director de proiect) au continuat lucrul la Grantul Academiei Române *Bază de date computerizată privind receptarea memorialisticii românești în presa culturală (1960–2020)* (contract GAR-UM-2019-I-1.5-9/15.10.2019).

♦ CS I dr. **Elena Isabelle Tamba** a continuat activitatea de cercetare în proiectul *Primele dicționare bilingve românești (secolul al XVII-lea). Corpus digital prelucrat și aliniat* (PN-III-P1-1.1-TE-2019-0517), pentru perioada iunie 2021–mai 2022, proiect UEFISCDI, derulat în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza”; director: CS II dr. Mădălina-Andreea Ungureanu. În perioada 18–30 iulie 2021 a participat la un stagiul de documentare pentru proiect, în Bibliotecile Universității din Viena.

♦ CS I dr. **Gabriela Haja** a continuat activitatea de cercetare în proiectul național *O reevaluare a psaltirilor românești din secolul al XVI-lea. Corpus aliniat și studii comparative/ Re-evaluating the Sixteenth-Century Romanian Psalters. Aligned Corpus and Comparative Studies (roPSALT)* (PN-III-P4-ID-PCE-2020-2939), 4 ianuarie 2021–31 decembrie 2023, derulat în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Director de proiect: CS II dr. Ana-Maria Gînsac, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Departamentul Științe Socio-Umane.

♦ În cadrul competiției din iunie 2021 a UEFISCDI, cercetătorii departamentului de Dialectologie și sociolingvistică au participat la depunerea a trei proiecte: *The Audiovisual Linguistic Atlas of Bukovina (ALAB). The Last Stage* – codul proiectului: PN-III-P4-PCE-2021-0987; membri: Florin-Teodor Olariu (director de proiect), Veronica Olariu, Luminița Botoșineanu, Alexandru Cohal; *Discourse veracity in old and new migration narratives from the Danube-Carpathian area. An interdisciplinary research* – codul proiectului: PN-III-P4-PCE-2021-0810; membri: Alexandru Cohal; *Migrating home. Innovative tools to foster cultural identity (MiHome)* – codul proiectului: PN-III-P2-2.1-PED-2021-1782; membri: Alexandru Cohal.

♦ CS I dr. **Eugen Munteanu** a continuat activitatea curentă la proiectul contractual individual *MĂRGĂRITARE, ádecă Cuvinte de multe féliuri a celui întru sfinți părintelui nostru Ioan, Arhiepiscopul Țarigradului, a lui Zlatoust (...), tălmăcite de Șerban și Radu Greceanu, Snagov, 1691. Ediție critică, notă asupra ediției,*

introducere, studiu filologic, studiu lingvistic, glosar și indice de cuvinte electronic.

MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE

Simpozionul internațional

Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române

Iași, 22–24 septembrie 2021

(a XX-a ediție a Simpozionului anual internațional al
Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, ediție on-line)

Au fost prezentate comunicările:

Comunicări în plen:

Dr. hab. conf. univ. Nina CORCINSCHI (Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Chișinău, Republica Moldova), *Poezia română din Basarabia. Scenarii postnouăzeciste*; Prof. univ. dr. Otilia HEDEȘAN (Universitatea de Vest, Timișoara, România, CS II dr. Cosmina Timoce-Mocanu, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România), *Marginalitatea unei teme: hrana în disciplinele etnologice românești*; CS II dr. Annemarie SORESCU-MARINKOVIĆ (Institutul de Studii Balcanice al Academiei Sârbe de Științe și Arte, Belgrad, Serbia), *Peisajul lingvistic al cimitirelor românești din Banatul sârbesc*; Lect. univ. dr. Ivana OLUJIĆ (Universitatea din Zagreb, Croația), *Tăcerile în romanele Tatianeii Țibuleac*; Prof. univ. dr. Wolfgang DAHMEN (Universitatea „Fr. Schiller” din Jena, Germania), Prof. univ. dr. Eugen MINTEANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Un pastor saxon din secolul al XVIII-lea ca romanist și românist avant la lettre?*; CS III dr. Alina-Mihaela Bursuc, CS I dr. Marius-Radu Clim, CS I dr. Mioara Dragomir, CS I dr. Cristina Florescu, CS I dr. Gabriela Haja, CS I dr. Laura Manea, CS I dr. Elena Isabelle Tamba, CS drd. Claudiu Teodorescu (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B.*

Secțiunea de lingvistică:

CS III dr. Ana-Maria PRISACARU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Considerații privind tautologiile toponimice*; Conf. univ. dr. Oana Magdalena CENAC (Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România), *Terminologia medicală a pandemiei de coronavirus și reflectarea sa în limbajul cotidian actual*; Prof. univ. dr. Daiana FELECAN (Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România), *Un tip de identificare nonantropomică*; Prof. univ. dr. Oliviu FELECAN (Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România), *Numele Covid-19: implicații sociolingvistice*; Dr. Silvia-Ioana ILUȚ (Colegiul Național „Gheorghe

Șincai” din Baia Mare, România), *Diminutivele – obiecte ale cercetării lingvistice. O perspectivă sociolingvistică*; Ioan-Nicolae POP (Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România), *Discursul religios modern. Între teologie și lingvistică*; masterand Rebeca GÎȚ (Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România), *Terminologia sportivă: de la vocabular clasic la eponimizare în domeniul gimnasticii*; Drd. Alexandru Călin BÎRJOVANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Terminologia geografică și etnografică în Istoria Americii. Aspecte de toponimie, horonimie și etnonimie*; Conf. univ. dr. Angelica HOBJILĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Comunicare și/sau relaționare și/sau reglare în învățământul primar online*; Lector univ. dr. Nicoleta NEȘU (Institutul Limbii Române, București, România/ Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România/ Universitatea Sapienza din Roma, Italia), *Limbaj și temporalitate – despre limba maternă și metamorfozele ei: Eva Hoffman*; Prof. univ. dr. Mihaela SECRIERU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Sorin Stati – Opera omnia. O actualizare bibliografică*; CS drd. Natalia ROTARI (Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Chișinău, Republica Moldova), *Aportul euristic al metaforelor în realizarea discursului științific*; Drd. Maria-Nicoleta PĂDUREANU (căs. Pop) (Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord, Baia Mare, România), *Strategii persuasive în discursul publicitar al instituțiilor financiare nebankare din România*; Conf. univ. dr. Petronela SAVIN (Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, România), *Cercetarea discursului culinar din perspectiva lingvisticii textului ca hermeneutică a sensului*; Drd. Irina-Marinela DEFTU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *De la imperialismul cultural la imperialismul lingvistic: considerații lexicale pe marginea întrebării cuvintelor de origine coreeană în România. Comportamente și atitudini lingvistice*; masterand Santiago Daniel GUTIÉRREZ ECHEVERRÍA (Bolivia/ Universitatea din București, România), *Este necesară marcarea grafică a accentului în limba română? Observații ale unui non-nativ*; Asist. univ. dr. Alina-Georgiana FOCȘINEANU (Universitatea din București, România), *Dificultăți ale achiziției articolului românesc de către studenții vorbitori de limba arabă*; Conf. univ. dr. Mihaela COZMA (Universitatea de Vest din Timișoara, România), *Aspecte teoretice și practice ale conceptului de (in)traductibilitate în spațiul lingvistic și cultural românesc*; Conf. univ. dr. Roberto MERLO (Universitatea din Torino, Italia), *“Steale”, “măsei” și “luledz”: încercare de micromonografie a unei clase flexionare a limbii române (r.c. *F√V-uă) – dialectul aromân*; CS I dr. Luminița BOTOȘINEANU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Din redactarea Noului Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Probleme, soluții*; Dr. hab. Eugenia MINCU (Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Chișinău, Republica Moldova), *Dublețul savant < lat. auricula, ae, f., < lat. auris, is, f. și = < gr. ous, otos „ureche”: etimologie și funcționalitate*; ACS Constantin RĂCHITĂ, CS III Emanuel GROSU (Institutul de Cercetări Interdisciplinare – Departamentul de Științe Socio-Umane, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Text și context în Conciones Latinae Muldavo a lui Silvestro Amelio da Foggia (Ms.*

2882 BAR); Drd. Gina SCARPETE WALTERS (Arizona State University, SUA), *Structuri cu clasificatori calitativi în documente românești vechi (sec. al XVI-lea – XVIII-lea)*; Drd. Mariana NASTASIA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Învățăturile lui Neagoe Basarab și Ceasornicul domnilor – reflectări ale tradiției în textul parenetic din perspectiva problematicii inseratului biblic*; CS III dr. Iosif CAMARĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Departamentul Științe Socio-Umane, Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum”, România), *Descendenții lat. *poenitare în cele mai vechi versiuni românești ale Psaltirii și Apostolului (lucrare realizată în cadrul proiectului roPSALT, PN-III-P4-ID-PCE-2020-2939)*; CS III dr. Cosmina-Maria BERINDEI (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România), *Biblioteca digitală a răspunsurilor la Chestionarele Muzeului Limbii Române. Prezentarea proiectului BIBLIO – MLRom.*

Secțiunea de istorie literară:

Masterand Santiago Daniel GUTIÉRREZ ECHEVERRÍA (Bolivia/ Universitatea din București, România), *Literatura boliviană și paradoxul realismului: de la realismul socio-istoric până la post-realism*; Conf. univ. dr. Ilinca ILIAN (Universitatea de Vest, Timișoara, România), *Poezia latinoamericană tradusă în primele două decenii ale regimului comunist românesc: o abordare cantitativă*; Lector univ. dr. Felicia VRÂNCEANU (Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych” din Cernăuți, Ucraina), *Premise ale consolidării învățământului în limba română la Cernăuți (sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea)*; Conf. univ. dr. Cristiniia PALADIAN (Universitatea Națională „Yurii Fedkovici” din Cernăuți, Ucraina), *Versul în metru alexandrin în literatura română: geneză, evoluție și provocări metrice*; Dr. Flavius PARASCHIV (Iași, România), *Victor Anestin și SF-ul românesc*; CS dr. Maricica MUNTEANU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Râsul junimist – o formă de educație comunitară*; Prof. univ. dr. hab. Alexandru BURLACU (Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Chișinău, Republica Moldova), *Proba esteticului: (neo)moderniști basarabeni*; Asistent univ. dr. Emilia MOTORANU (Academia de Studii Economice din București, România), *Adrian Marino, un spirit solitar – între conștiința națională și cultura occidentală*; CS/ lector asociat Luigi BAMBULEA (Muzeul Național al Literaturii Române/ Universitatea Națională de Arte, București, România), *Pentru un portret intelectual al lui Adrian Marino*; Conf. univ. dr. Emanuela ILIE (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Evadări în lumea liberă. Adrian Marino, turismul și poetica jurnalului intelectual*; Lector univ. dr. Cristina SĂRĂCUȚ (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Biblioteca fermecată a Soniei Larian*; CS dr. Simona GALAȚCHI (Institutul „Mircea Eliade”, Compartimentul „Studii orientale – Cercetare” din cadrul Bibliotecii Metropolitane București, România), *Complexele de masculinitate și personajele feminine ale Hortensiei Papadat-Bengescu*; Lector univ. dr. Danilo De SALAZAR (Universitatea din Calabria, Italia), *Privirea și chipul în Recviem pentru*

țara pierdută de Nichita Danilov; CS dr. Oxana GHERMAN (Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Chișinău, Republica Moldova), *Imaginea copilăriei sovietice în romanul românesc contemporan*; ACS drd. Diana STROESCU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *O provocare a modernității: nebunia în literatură*; Prof. univ. dr. Luisa VALMARIN (Universitatea Sapienza din Roma, Italia), *Memoria, de la dramatism (Sertarul cu aplauze) la ironie (Recviem vesel pentru tata)*; Lector univ. dr. Loredana CUZMICI (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Critica literară ca tradiție de familie: Lovineștii*; Conf. univ. dr. Radu I. PETRESCU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Imaginar oniric și vizionarism în Jurnalul și Memoriile lui Vintilă Horia*; Asist. univ. dr. Dana RADLER (Academia de Studii Economice, București, România), *Panaît Istrati și trei prezente feminine: Joița Istrati, Neranțula și Henriette Yvonne Stahl*; Drd. Iulian-Emil COȚOFANĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Puncte de vedere despre Nu. O tentativă de receptare a criticii*; CS II dr. Șerban AXINTE (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *„Oglinzile carnivore”. Elemente de poetică a romanului în opera lui Nicolae Breban*; CS II dr. Doris MIRONESCU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Grupul ieșean de la revista „Dialog”: disidență politică și strategii literare*; CS III dr. Astrid CAMBOSE (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Polemica G. Călinescu – Ilie Torouțiu, 1932–1937*; CS I dr. Zamfir BĂLAN (Muzeul Național al Literaturii Române, București, România), *Pagini de istorie literară: Vintilă Horia, scrisori către Octav Șuluțiu*; Cercet./ prof. asociat dr. Ioana Raluca PETRESCU (Universitatea Reims Champagne-Ardenne, Franța), *Petre Stoica și fenomenul literar al lirismului lucrurilor*; Drd. Maria PAȘCALĂU (Universitatea de Vest din Timișoara, România), *Romancierii lumii evreiești: afirmare prin asumare identitară*.

Secțiunea de Etnologie. Cultură și identitate:

Prof. univ. dr. Anton ADĂMUȚ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Despre un mod particular al înțelepciunii: proverbul*; Conf. univ. dr. drs. Cristina Alice TOMA (Universitatea din București, România/ Université libre de Bruxelles, Belgia/ Institutul Limbii Române, București, România), *A doua mare trecere în folclorul românesc literar: baladă și basm. Studiu folcloric, lexical și discursiv*; Prof. univ. dr. habil. Felicia DUMAS (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Mărci identitare românești în Dicționarul bilingv de termeni creștin-ortodocși, român-francez și francez-român, ediția a doua, revizuită și îmbogățită*; Cercet. postdoc. Claudia DĂRĂBAN (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Artă și artiști români pe scena culturală europeană din primele două decenii ale secolului XXI*; CS dr. Iakob ATILA (Muzeul de Artă din Cluj-Napoca, România), *Identitate și discurs identitar în societatea românească în contextul european al începutului de secol XXI*; Conf. univ. dr. Laura Ioana LEON (Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa”, Iași, România), *Narațiune și medicină*;

Secțiunea EUGENIU COȘERIU 100:

Drd. Daniela ISPAS (PETCU) (Universitatea din Craiova, România), *Personalitatea lingvistului Eugeniu Coșeriu*; Lector univ. dr. Eugenia BOJOGA (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Eugeniu Coșeriu și Școala lingvistică de la Tübingen*; Prof. univ. dr. Emma TAMĂIANU-MORITA (Kindai University, Osaka, Japonia), *Perspectiva integralistă asupra sensului textual – Cu câteva observații privind procesul traducerii*; Lector univ. dr. Alessandro ZULIANI (Universitatea din Udine, Italia), *Greșeală naivă sau fraudă științifică? Eugeniu Coșeriu și chestiunea moldovenismului*; Lector univ. dr. Dina VÎLCU (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Cuvintele Revoluției și revoluția cuvintelor. O perspectivă integralistă*; Lector univ. dr. Dumitru-Cornel VÎLCU (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Istorie, istoricitate, temporalitate, timp în viziunea lui Eugeniu Coșeriu*; Drd. Diana FAUR-FEURDEAN (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Considerații asupra tezelor coșeriene despre limbaj și poezie*; Prof. univ. dr. Ileana OANCEA, lector univ. dr. Nadia OBROCEA (Universitatea de Vest din Timișoara, România), *Perspectivă coșeriană în lingvistica românească actuală. Câteva observații*.

WORKSHOP Terminologia astronomică românească: științific vs popular. Fenomene, obiecte cosmice și constelații (PN-III-P4-ID-PCE-2020-1277):

CS I dr. Elena-Isabelle TAMBA, cercet. postdoc. Cristina CĂRĂBUȘ (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Terminologia astronomică românească: științific vs popular. Fenomene, obiecte cosmice și constelații. Prezentarea proiectului (2)*; Prof. univ. dr. habil. Cătălin GALEȘ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Orbitele corpurilor cerești*; CS I dr. Cristina FLORESCU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Denumirile lunilor anului: stratificări etimologice*; CS I dr. Daniela BUTNARU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Aspecte ale identificării și disocierii conceptelor legate de timp în limba română. Momente ale zilei și nopții*; CS III dr. Alina-Mihaela BURSUC (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Denumiri ale noțiunilor „lumină” și „întuneric”. Observații asupra relației de antonimie*; CS I dr. Elena-Isabelle TAMBA (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Constelațiile în Dicționarul tezaur al limbii române. Observații*.

WORKSHOP Bază de date computerizată privind receptarea memorialisticii românești în presa culturală (1960–2020) (GAR-UM-2019-I-1.5-9/15.10.19):

CS dr. Maricica MUNTEANU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Criterii, strategii și dificultăți în selectarea materialului pentru proiectul „Bază de date computerizată privind receptarea memorialisticii românești în presa culturală (1960–2020)” (cu aplicație la revistele „Viața românească”, „ProSaeculum” și „Tribuna”)*; CS III dr. Astrid CAMBOSE (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Două reviste de exil („Caete de Dor” și „Ființa românească”)*; CS Nicoleta BORCEA (Institutul de Filologie Română „A.

Philippide”, Iași, România), *Despre „Expres cultural” (Iași)*; CS drd. Ramona LUCA (Institutul de Informatică Teoretică, Iași, România), *Interfața web pentru baza de date privind receptarea memorialisticii românești în presa culturală (1960–2020)*; CS I dr. Ofelia ICHIM (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Rezultatele unui grant ca instrumente de lucru*.

Simpozionul Național *Memorialistica românească: între documentul istoric și obiectul estetic*, ediția a VII-a:

Lect. univ. dr. Loredana CUZMICI (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Pagini din istoria unei mari familii*; CS I dr. Zamfir BĂLAN (Muzeul Național al Literaturii Române, București, România), *Memoriile lui Ion Valjan*; Conf. univ. dr. Daniela DOBOȘ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Amintirile traducătorilor*; CS Raluca DUNĂ (Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București, România), *Memorialistica feminină românească și trauma războiului: Femea-soldat (1928) de Jeana Fodoreanu*; Conf. univ. dr. Emanuela ILIE (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Povestea unei lupte fără sorți de izbândă. Teme identitare în confesiunea de criză a Soranei Gurian*; CS II dr. Șerban AXINTE (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *G. Călinescu în scrierile memorialistice ale contemporanilor săi*; Drd. Sharon SCABIN (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Rolul femeilor din Primul Război Mondial în societatea burgheză românească*; Drd. Lucia RĂDUCEA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România), *Notele de război ale lui Gib I. Mihăescu – două carnete-jurnal inedite*; ACS drd. Diana STROESCU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Nimic nou pe frontul românesc. Demitizarea eroului în literatura memorialistică a Primului Război Mondial*; CS III dr. Astrid CAMBOSE (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *O monografie redactată în familie: Simeon Balint. Vieța și luptele lui în munții Apuseni ai Ardealului, la 1848–1849, manuscris publicat de Nerva Hodoș*.

COMITETUL ȘTIINȚIFIC AL SIMPOZIONULUI

Prof. univ. dr. *Mircea ANGHELESCU* (Universitatea din București, România); Cercetător principal dr. *Ana BORBÉLY* (Institutul de Cercetări Lingvistice Rețeaua de Cercetare Eötvös Loránd, Budapesta, Ungaria); Conf. univ. dr. hab. *Nina CORCINSCHI* (Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Chișinău, Republica Moldova); Conf. univ. dr. *Romanița CONSTANTINESCU* (Universitatea din Heidelberg, Germania/ Universitatea din București, România); Prof. univ. dr. *Bogdan CREȚU* (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași/ Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România, **Președinte**); Dr. Dr. *H.C. Wolfgang DAHMEN* (Universitatea „Friedrich Schiller”, Jena, Germania); Prof. univ. dr. *Sanda GOLOPENȚIA* (Universitatea Brown, Providence, SUA); Prof. univ. dr. *Otilia HEDEȘAN* (Universitatea de Vest din Timișoara, România); *Thede KAHL*, Membru al Academiei Austriece de Științe (Universitatea „Friedrich Schiller”, Jena, Germania); Prof. univ. dr. *Martin MAIDEN*, Membru al Academiei Britanice

(Universitatea din Oxford, Anglia); Conf. univ. dr. *Roberto MERLO* (Universitatea din Torino, Italia); Acad. *Michael METZELTIN* (Universitatea din Viena, Austria); Conf. univ. dr. *Elena PLATON* (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România); Prof. univ. dr. *Fernando SÁNCHEZ MIRET* (Universitatea din Salamanca, Spania); CS II dr. *Annemarie SORESCU MARINKOVIĆ* (Institutul de Studii Balcanice, Academia Sârbă de Științe și Arte din Belgrad, Serbia); Dr. habil. *Maria ȘLEAHTIȚCHI* (Muzeul Național de Literatură Română „Mihail Kogălniceanu”, Chișinău, Republica Moldova); Prof. univ. dr. *Ion TALOȘ* (Universitatea din Köln, Germania); Prof. univ. dr. *Ioana VINTILĂ-RĂDULESCU* (Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București, România); Lector univ. dr. *Felicia VRÂNCEANU* (Universitatea Națională „Yuriy Fedkovych”, Cernăuți, Ucraina).

COMITETUL DE ORGANIZARE AL SIMPOZIONULUI

Președinte al Comitetului de organizare: Bogdan CREȚU, Directorul Institutului de Filologie Română „A. Philippide”.

Membri: Ioana BASKERVILLE; Nicoleta BORCEA; Luminița BOTOȘINEANU; Daniela BUTNARU; Astrid CAMBOSE; Marius-Radu CLIM; Gabriela HAJA; Ofelia ICHIM; Doris MIRONESCU; Maricica MUNTEANU; Gabriela NEGOIȚĂ; Florin-Teodor OLARIU; Veronica OLARIU; Diana STROESCU; Elena TAMBA.

*

Departamentul de Etnologie (Ioana Repciuc și Adina Ciubotariu) a organizat proiectul pilot „UNESComunitate”, în parteneriat cu Centrul Regional pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial în Sud-Estul Europei sub auspiciile UNESCO din Sofia, în zilele de 17-18 iunie, 28-29 iunie și 9 septembrie. În cadrul acestor întâlniri, **Ioana Repciuc și Adina Ciubotariu** au susținut o serie de prelegeri pe tema bunelor practici de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial. Seria de cinci ateliere a avut 40 de participanți din întreaga țară: cercetători, referenți culturali, muzeografi, profesori, bibliotecari, meșteri populari ș.a.

CĂRȚI

- ◆ **Veronica Olariu**, *Biblia de la Sankt Petersburg (1819). Studiu lingvistic*, Iași, Editura Doxologia, 2019, 356 p., ISBN: 978-606-666-856-9 (volum apărut în 2021).
- ◆ **Eugen Munteanu**, *Studentie întârziată. Jurnal freiburghez 1987. Jurnal heidelberghez 1994*, Editura Junimea, Iași, 2021.

APARIȚII EDITORIALE

A apărut Nr. 1 (33), an XVII, 2021 al revistei „Philologica Jassyensia” (<http://www.philologica-jassyensia.ro/>; revistă acreditată CNCS în categoria A – indexată Thomson Reuters – Emerging Sources Citation Index).

Cuprins: **Editorial. Secțiunea *Philologia Perennis***: SONIA MAURA BARILLARI, *Le manuscrit du Jeu d'Adam (Tours, Bibliothèque municipale, ms. n° 927, cc. 20r–40r) à l'aune de la philologie matérielle: didascalies, ponctuation, mise en page*; CĂLIN-HORIA BÂRLEANU, *Dostoievski și dimensiunile antieroului*; ALICE BODOC, *Eterogenitatea formantului cum în limba română veche*; NADINA CEHAN, *Nonstandard gotta in British English*; POMPILIU CRĂCIUNESCU, *O victimă a corectitudinii politice (ante litteram): Aron Densușianu*; RALUCA DUNĂ, *“Memory, Though, is as Strong as Hope”. Queen Marie of Romania and her War Literature*; VALENTINA GASBARRA, *An Outline of the Main Compositional Categories in Mycenaean Lexicon*; PETRE GURAN, *Funcția „imperială” a limbii române*; OVIDIU MORAR, *Literatura militantă a lui Geo Bogza*. **Secțiunea *Interculturalia***: DANA BĂDULESCU, *E. M. Forster's Ciphers, Puns and Ambiguities*; CRISTINA-MIHAELA BOTÎLCĂ, *Retranslation as a Necessity for the 21st Century Reader. Old Possum's Book of Practical Cats – T. S. Eliot*; DAN OCTAVIAN CEPRA, *„Dorul imitației”: le traduzioni di Heliade Rădulescu e la creazione della lirica romena moderna*; LOREDANA DASCĂL, *Secretomania în praxisul negustorilor medievali: paradigma greacă (II)*; EMANUEL GROSU, *Particular Judgment in Visio Baronti*; MARIUS RĂDOI, *Paralelismos somáticos y aplicación a E/LE*; SORINA DORA SIMION, *La imagen de Madrid en el Diccionario de refranes, adagios, proverbios, modismos, locuciones y frases proverbiales, de José María Sbarbi*; IOLANDA STERPU, *Contamination as a Form of Interference in Learning Romanian as a Foreign Language*; ARMANDA STROIA, *Clișeul lingvistic și evenimentul media transformativ: izotopii generatoare de automatisme jurnalistice în contextul Brexit. Repere teoretice (I)*. **Dosar tematic: Plurilingvismul – între deziderat și realitate (XIV) 5es Assises européennes du plurilinguisme 23–24 mai 2019 – Bucharest, Roumanie. Le plurilinguisme dans le développement durable (2ème partie)**: ANDA RĂDULESCU, *Les parémies roumaines comme patrimoine culturel immatériel: enjeu de traduction de la spécificité culturelle*; MARIA TRONEA, *L'arbre de mai, un patrimoine immatériel à préserver*. **Secțiunea *In Memoriam***: DAIANA FELECAN, *Non omnis moriar*. **Secțiunea *Recenzii***: VLADIMIR AGRIGOROAIEI, ILEANA SASU, ANA DUMITRAN, FLORIN BOGDAN (eds), *Vernacular Psalters and the Early Rise of Linguistic Identities. The Romanian Case*, „Museikon Studies”, 1/2019, București, Dark Publishing, 173 p. (Ana Catană-Spenchiu); PAUL DIN ALEP, *Jurnal de călătorie Siria, Constantinopol, Moldova, Valahia și Țara Cazacilor*, vol. I, Traducere din limba arabă, studiu introductiv și note [+ indice de nume și de locuri + 4 p. hărți] de Ioana Feodorov, cu colaborarea Yuliei Petrova și a lui Mihai Țipău, Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, 2020, 622 p. (Zamfira Mihail); *Baudelaire – 150 ans/Baudelaire – 150 de ani*, coordonator Ioan Pop-Curșeu, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2018, 321p. (Radu I. Petrescu); *Bibliografia românească de etnografie și folclor (2001–2010)*. Partea a II-a, coordonator: Rodica Raliade; Colectiv de autori: Carmen Bulete, Mariana Ciuciu, Adelina Dogaru, Armand Guță, Rodica Raliade, Ionuț Semuc, Elena Șulea, București,

Editura Academiei Române, 2020, 406 p., 2814 poziții + Indice de nume. (*Ionela Carmen Banța*); CRISTINA BOCOȘ, G.G. NEAMȚU (COORD.), DIANA-MARIA ROMAN, *Limba română contemporană. Caiete de seminar. Teoria și practica analizei fonetico-fonologice*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2019, 357 p. (*Valentin Roman*); RALUCA BRĂESCU, ADINA DRAGOMIRESCU, ISABELA NEDELICU, ALEXANDRU NICOLAE, IRINA NICULA PARASCHIV, GABRIELA PANĂ DINDELEGAN (coord.), RODICA ZAFIU, *Dicționar de interpretări gramaticale: cuvinte mici, dificultăți mari*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2020, 559 p. (*Ionuț Geană*); SVETLANA COJOCARU, MIRCEA PETIC, *Procesarea limbajului natural: morfologie flexionară și derivațională*, Chișinău, Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”, 2018, 228 p. (*Verginica Barbu Mititelu*); ADRIANA COSTĂCHESCU, *Pragmatica lingvistică. Teorii, debateri, exemple*, prefață de Rodica Zafiu, Iași, Editura Institutul European, 2019, 628 p. (*Ioan Nicolae Pop*); *Diversité et Identité culturelle en Europe*, volume 17, issue 1, Bucharest, Editura Muzeul Literaturii Române, 2020, 262 p. (*Diana Painca*); FELICIA DUMAS, *Dictionnaire bilingue de termes chrétiens-orthodoxes roumain-français, français-roumain*, deuxième édition revue et augmentée, Iași, Doxologia, 2020, 634 p. (*Livia Lupășteanu*); FELICIA DUMAS, SIMINA MASTACAN (coord.), *Magistrul din viața noastră: Maria Carпов*, Iași, Editura Junimea, 2020, 272 p. (*Florin-Teodor Olariu*); NICOLAE FELECAN, *Lingvistică și filologie română*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, 366 p. (*Mihaela Munteanu Siserman*); RANJAN GHOSH, J. HILLIS MILLER, *Thinking Literature Across Continents*, Durham and London, Duke University Press Books, 2016, 320 p. (*Ileana Botescu-Sireșteanu*); NICHIFOR HORIA, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă. Aspecte liturgice, canonice și pastorale*, Iași, Editura Doxologia, 2020, 388p. (*Mircea Păduraru*); GHEORGHE IORGA, *Fernando Pessoa. Textul vieții, imaginarul alterității*, Florești, Editura Limes, 2021, 129 p. (*Adrian Jicu*); ELISABETTA JEŽEK, *The Lexicon. An Introduction*, Oxford University Press, 2016, 256 p. (*Claudius-Marian Teodorescu*); SORANA-CRISTINA MAN, *Instances of Death in Greek Tragedy*, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, 2020, 261 p. (*Florentina Nicolae*); MIRCEA MINICĂ, *Semantica relației în limba română*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2018, 243p. (*Maria Aldea*); CARMEN MUȘAT, CAIUS DOBRESCU (coord.), *Identificarea continuă. In honorem Mircea Martin 80*, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2020, 627 p. (*Răzvan Mitu*); PAUL NANU (ed.), *Studii de limbă și cultură. Ediție de centenar*, Universitatea din Turku, 2019, 321 p. (*Georgeta Orian*); ELENA PLATON (coord.), *Enciclopedia imaginariilor din România*, vol. II, *Patrimoniul și imaginar lingvistic*, Iași, Editura Polirom, 2020, 488 p. (*Anca-Lorena Sacaliș*); ADRIANA SENATORE, *Miron Costin. Cronista e poeta di un'epoca buia*, Bari, Cacucci Editore, 2019, 298 p. (*Luisa Valmarin*); ANNEMARIE SORESCU-MARINKOVIĆ, THEDE KAHL, BILJANA SIKIMIĆ (eds), *Boyash Studies: Researching “Our People”*, Frank & Timme, Verlag für wissenschaftliche Literatur (Forum: Rumänien, Band 40; Titelblatt mit Foto eines ludar „Löffelschnitzers“ aus dem Ort Zlatarica/ Provinz Veliko Tărnovo, Bulgarien), Berlin, 2021, 462 S. (*Rudolf Windisch*); ANCA STÂNGACIU, *Securitatea și exilul intelectualilor români în Italia*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2019, 399 p. (*Chitul (Mocanu) Lucia-Maria*); SIMONA ȘIMON, CLAUDIA E. STOIAN, ANCA DEJICA-CARȚIȘ, ANDREA KRISTON, *Dicționar explicativ poliglot de termeni din*

domeniul educației (Română, Engleză, Germană, Franceză), Timișoara, Editura Politehnică, 2018, p. 230 p. (Marcela Alina Fărcașiu); SHANE WELLER, *Language and Negativity in European Modernism. Toward a Literature of the Unword*, Cambridge, Cambridge University Press, 2019, 285 p. (Anca Dumitru).

STUDII, ARTICOLE, RECENZII

♦ **Mioara Dragomir**, *Episodul Avraam și Sara și arătarea Sfintei Treimi la stejarul din Mamvri, în traducerea biblice din ms. 45, ms. 4389, Biblia de la 1688 și în traducerea Hronograf den începutul lumii din ms. 3517 (cca 1658–1661)*, în volumul *Receptarea Sfintei Scripturi între filologie, hermeneutică și traductologie*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2020, p. 55–66.

♦ **Stelian Dumistrăcel**, *Beizadea: historia decrementorum*, în „Limba română”, Chișinău, t. XXXI, nr. 1/2021, p. 56–62; *De-ale gurii*, *idem*, nr. 2/2021, p. 63–66; *Neliniști ale cititorilor lui Coșeriu*, *idem*, nr. 4/2021, p. 114–117; *A fost printre noi, am fost împreună*, *idem*, nr. 4/2021, p. 164–170; *Eugen Coșeriu: întrebările și promisiunile începutului*, republicare, în volumul omagial *Eugeniu Coșeriu: vocația universalității*, editor prof. Gheorghe Popa (Bălți), Chișinău, Editura Știința, 2021, p. 46–57; (în colaborare) *Eugen Coșeriu: o perspectivă romanică în studierea frazeologiei românești*, primă apariție a variantei în limba română, *idem*, p. 93–103.

♦ **Cristina Florescu**, *Ursoaica și carul*, în „Scriptor”, VII, nr. 9–10 (81–82), p. 95–96)

♦ **Doina Hreapcă** (în colaborare), *Eugen Coșeriu: o perspectivă romanică în studierea frazeologiei românești*, primă apariție a variantei în limba română, în volumul omagial *Eugeniu Coșeriu: vocația universalității*, editor prof. Gheorghe Popa (Bălți), Chișinău, Editura Știința, 2021, p. 93–103.

♦ **Eugen Munteanu**, *O revelație documentară: 17 scrisori inedite ale lui G. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu (VII)*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 4/2021, p. 63–77; *O instituție ieșeană de marcă se află în primejdie: Școala Normală „Vasile Lupu” (I)*, în „Ziarul de Iași”, 03.07.2021, p. 6; *O instituție ieșeană de marcă se află în primejdie: Școala Normală „Vasile Lupu” (II)*, în „Ziarul de Iași”, 10.07.2021, p. 6; *O instituție ieșeană de marcă se află în primejdie: Școala Normală „Vasile Lupu” (III)*, în „Ziarul de Iași”, 17.07.2021, p. 6; *Seimeni (XIII). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița (4)*, în „Ziarul de Iași”, 24.07.2021, p. 6; *Seimeni (XIII). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița (5)*, în „Ziarul de Iași”, 31.07.2021, p. 6; *Seimeni (XIII). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița (6)*, în „Ziarul de Iași”, 07.08.2021, p. 6; *Seimeni (XIII). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița (7)*, în „Ziarul de Iași”, 14.08.2021, p. 6; *Seimeni (XIV). Unchiu’ Gheorghe*, în „Ziarul de Iași”, 21.08.2021, p. 6; *Etimologice pescărești (I)*, în „Ziarul de Iași”, 28.08.2021, p. 6; *Etimologice pescărești (II)*, în „Ziarul de Iași”, 04.09.2021, p. 6; *Etimologice pescărești (III)*, în „Ziarul de Iași”, 11.09.2021, p. 6; *Etimologice pescărești (IV)*, în „Ziarul de Iași”, 18.09.2021, p. 6; *Etimologice pescărești (V)*, în „Ziarul de

Iași”, 25.09.2021, p. 6.

♦Florin-Teodor Olariu, (recenzie la) Felicia Dumas, Simina Mastacan (coord.), *Magistrul din viața noastră: Maria Carпов, Iași*, Editura Junimea, 2020, 272 p., în „Philologica Jassyensia”, nr. 1 (33), 2021 (XVII).

♦Ioana Repciuc, *Ethno-Didactics Conference: Transmitting Tradition Today – Intangible Cultural Heritage in Education*, în „Living Heritage”, Regional Centre for the Safeguarding of Intangible Cultural Heritage in South-Eastern Europe under the auspices of UNESCO, Sofia, issues 5–6, 2021, p. 90–93.

♦Claudius Teodorescu, (recenzie la) Elisabetta Ježek, *The Lexicon. An Introduction*, Oxford University Press, 2016, 256 p., în „Philologica Jassyensia”, nr. 1 (33), 2021 (XVII).

COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE

♦Șerban Axinte, „*Oglinzile carnivore*”. *Elemente de poetică a romanului în opera lui Nicolae Breban; G. Călinescu în scrierile memorialistice ale contemporanilor săi*, lucrări prezentate la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ Nicoleta Borcea, *Despre „Expres cultural” (Iași)*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦Luminița Botoșineanu, *Din redactarea Noului Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Probleme, soluții*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦Alina-Mihaela Bursuc, *Denumirile punctelor cardinale. Observații asupra zonei de intersecție cu denumirile vânturilor*, la Conferința Internațională „Zilele Sextil Pușcariu”, ediția a V-a, on-line, Academia Română – Filiala Cluj-Napoca, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Societatea Română de Dialectologie, Cluj-Napoca, 9–10 septembrie 2021; (în colaborare), *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B; Denumiri ale noțiunilor „lumină” și „întuneric”. Observații asupra relației de antonimie*, lucrări prezentate la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii*

și culturii române, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Daniela Butnaru**, *Aspecte ale identificării și disocierii conceptelor legate de timp în limba română. Momente ale zilei și nopții*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Astrid Cambose**, *Două reviste de exil („Caete de Dor” și „Ființa românească”); Polemica G. Călinescu – Ilie Torouțiu, 1932–1937, O monografie redactată în familie: Simeon Balint. Vieța și luptele lui în munții Apuseni ai Ardealului, la 1848–1849, manuscris publicat de Nerva Hodoș*, lucrări prezentate la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Marius-Radu Clim** (în colaborare), *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Mioara Dragomir** (în colaborare), *CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic. Lansarea primului volum: DA. Literele A-B; Prefixe, elemente de compunere, incipitul unor cuvinte în Dicționarul limbii române seria veche (DA) (volumele A și B). Prezentare, analiză și modalitatea de operare în Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE)*, lucrări prezentate la Atelierul on-line de lingvistică, București, ediția a II-a, 29 septembrie–1 octombrie 2021; (în colaborare), *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Stelian Dumistrăcel**, (în calitate de „keynote speaker”) *Discursul public actual față cu vechea zonă de comunitate a instrucției școlare și a lecturilor*, la Conferința Internațională (on-line) *Provocări contemporane în învățarea limbii române ca limbă minoritară*, organizată de Facultatea Transfrontalieră și de Centrul „Limba noastră”, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, 4–6 iunie 2021; *Coșeriu al nostru*, la Conferința Internațională *Coseriu's Linguistics – Origin and Actuality*, organizată on-line de Universitatea din Zürich (Prof. Dr. Johannes Kabatek), 16–18 iunie 2021; *Coșeriu a fost printre noi, am fost împreună*, la

Sesiunea comemorativă (on-line) *Eugeniu Coseriu – 100 de ani de la naștere*, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, 27 iulie 2021.

♦ **Cristina Florescu** (în colaborare), *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B; Denumirile lunilor anului: stratificări etimologice*, lucrări prezentate la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Gabriela Haja** (în colaborare), *CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic. Lansarea primului volum: DA. Literele A-B*; (în colaborare), *Noutățile anului 2021 privind platforma software de resurse și instrumente lingvistice SOLIROM*, lucrări prezentate la Atelierul on-line de lingvistică, București, ediția a II-a, 29 septembrie–1 octombrie 2021; (în colaborare), *Artificial Intelligence Models (Deep Learning) Applied in the Analysis of Old Romanian Language (DeLORo). Philological point of view*, la Conferința Internațională „Zilele Săptămânii Pușcariu”, organizată de Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Săptămânii Pușcariu”, Academia Română – Filiala Cluj-Napoca, 9–10 septembrie 2021 (on-line); (în colaborare), *The 17th Century Romanian Bibles: From Manuscripts to e-Book*; (în colaborare), *The Sixteenth-Century (Slavonic-) Romanian Psalters Digital Corpus: Challenges, Solutions*, lucrări prezentate la Workshop on-line Iași – Prague, 9 septembrie 2021; (în colaborare), *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Ofelia Ichim**, *Rezultatele unui grant ca instrumente de lucru*, a Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Laura Manea** (în colaborare), *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Doris Mironescu**, *Grupul ieșean de la revista „Dialog”: disidență politică și strategii literare*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de

Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Maricica Munteanu**, *Râsul junimist – o formă de educație comunitară; Criterii, strategii și dificultăți în selectarea materialului pentru proiectul „Bază de date computerizată privind receptarea memorialisticii românești în presa culturală (1960-2020)” (cu aplicație la revistele „Viața românească”, „ProSaeculum” și „Tribuna”)*, lucrări prezentate la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Ana-Maria Prisacaru**, *Considerații privind tautologiile toponimice*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Ioana Repciuc**, *Periodic Reporting in Romania*, prezentare în cadrul *The 15th Annual Meeting of the South-East European Experts Network on Intangible Cultural Heritage -- Periodic Reporting as a Strategic Tool for Safeguarding Living Heritage in South-Eastern Europe*, organizat de UNESCO Regional Bureau for Science and Culture in Europe, Veneția, 6–7 iulie 2021; *Cămașa cu alțiță în contextul dosarului UNESCO*, în cadrul Cursurilor de Vară ale Universității Populare „Nicolae Iorga”, organizate de Centrul Județean de Cultură Prahova, Vălenii de Munte, 15–20 august 2021; *Patrimoniul cultural moldovenesc: de la identități locale la identitatea regională*, în cadrul „Școlii de dezvoltare a Moldovei 2021: regiune, identitate, brand”, organizată de Mișcarea pentru Dezvoltarea Moldovei și Friedrich Naumann Foundation for Freedom, Ipotești, Botoșani, 26–29 august 2021; *Ce este folclorul? Introducere în etnologia românească*, în cadrul Școlii de vară „Istorie și identitate românească”, organizată de Muzeul de Istorie „Teodor Cincu” din Tecuci, 1–3 septembrie 2021.

♦ **Diana Stroescu**, *O provocare a modernității: nebunia în literatură; Nimic nou pe frontul românesc. Demitizarea eroului în literatura memorialistică a Primului Război Mondial*, lucrări prezentate la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Elena Isabelle Tamba**, *Digitalizarea lexicografiei românești în contextul politicilor lingvistice europene*; (în colaborare), *CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic. Lansarea primului volum: DA. Literele A-B*, lucrări prezentate la Atelier on-line de lingvistică, ediția a II-a, București, 29 septembrie–1 octombrie 2021; (în colaborare), *Modele de inteligență artificială (deep learning) aplicate în analiza sintactico-semantică a limbii române vechi (DeLORo). Perspectiva filologilor*, la Conferința Internațională „Zilele Sextil Pușcariu”, Ediția a V-a, Cluj-

Napoca, 9–10 septembrie 2021; (în colaborare), *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B*; (în colaborare), *Terminologia astronomică românească: științific vs popular. Fenomene, obiecte cosmice și constelații. Prezentarea proiectului (2), Constelațiile în Dicționarul tezaur al limbii române. Observații*, lucrări prezentate la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

♦ **Claudius Teodorescu**, *Lansarea primului volum din Corpus lexicografic românesc electronic (CLRE): Dicționarul limbii române (DA), Literele A-B*, la Simpozionul internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, ed. a XX-a (on-line), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

VARIA

♦ **Daniela Butnaru** a fost colaborator în perioada iunie–august 2021 în proiectul internațional MDA 19/0001 – *Maps for Sustainable Development*, finanțat de Ministerul Norvegian al Afacerilor Externe: SK PROJECT NUMBER: 103343 TIN MDA *Map Production – Geographical Names Moldova*.

♦ **Daniela Butnaru** a fost directorul unui proiect prin care s-a obținut o finanțare de 23000 lei de la Primăria municipiului Iași pentru editarea și tipărirea volumului MDTM, partea a II-a.

♦ În perioada 19–23 septembrie 2021, **Ioana Repciuc** a participat, în calitate de coordonatoare a grupului de lucru pentru elaborarea dosarului de candidatură la UNESCO --„Transhumanța – transmutarea sezonieră a turmelor”, la Colocviul Internațional „Săptămâna europeană a raselor locale montane – Perenizarea agriculturii montane. O soluție pentru viitorul marilor provocări sociale”, ediția a III-a, organizat la Colmar (Franța), de Asociația CORAM, sub înaltul patronaj al Ministerului Agriculturii și Alimentației al Republicii Franceze. În cadrul acestei manifestări s-au discutat obiective de lucru pentru colaborarea internațională în vederea redactării dosarului de candidatură multinațională pentru includerea Transhumanței în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității.

♦ **Eugen Munteanu** a îndrumat 12 doctoranzi activi, în calitate de conducător științific la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

♦ **Eugen Munteanu** a fost președinte al comisiei de doctorat pentru susținerea tezei cu titlul *Alfred Kittner. Leben und Werk*, autor: Beatrice Greif; conducător de doctorat: prof. dr. Andrei Hoișie, Universitatea «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 5

septembrie 2021.

♦ O parte dintre cercetătorii din Institut s-au ocupat, în această perioadă, de organizarea și desfășurarea manifestărilor științifice din cadrul Simpozionului anual internațional al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, ediția a XX-a (on-line), cu titlul *Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române*, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” din Iași, 22–24 septembrie 2021.

Redacția:

**Luminița Botoșineanu, Ofelia Ichim,
Maricica Munteanu, Elena Tamba**

**Responsabil de număr: Maricica MUNTEANU
INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „A. PHILIPPIDE” • STRADA
CODRESCU, NR. 2 • IAȘI • 700481 • TEL./FAX: 004.0332/106508
E-MAIL: secretariat_philippide@yahoo.com
WEB: <http://www.philippide.ro/>
ISSN 1582-5019**